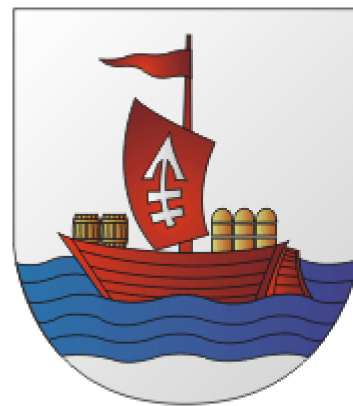
КРЫВІНКА

ВЕРАСЕНЬ
№13 (294)
2022 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

ВАКАНСІІ

ПРА СЯРЭДНІЯ І ФАКТЫЧНЫЯ ЗАРОБКІ

Многія жыхары Бешанковіцкага раёна працуюць у Сенненскім раёне. Яно і зразумела: паміж райцэнтрамі ўсяго 30 км добрай асфальтоўкі. Дабрацца да Сянна з Бешанковічаў можна за нейкіх 20 хвілін.

Мы паглядзелі вакансіі, якія прапануе Сенненскі раён. Яны ўсе размешчаныя на сайце раённай газеты "Голас Сенненшчыны", даступныя для чытання і пастаянна абнаўляюцца.

У ліпені сярэдні заробак у Сенненскім раёне адрозніваўся ад Бешанковіцкага нязначна, усяго на 33 рублі, і складаў 1135 рублёў. (У Бешанковіцкім – 1168 рублёў.) А тое сведчыць, што і ў Бешанковіцкім раёне памеры заробкаў такія ж.

Усіх прапанаваных вакансій на сенненскім сайце 83. Пры аналізе іх аказалася, што сярод іх няма аніводнай вакансіі з заробкам больш за 1000 рублёў. Найвышэйшыя заробкі прапануе унітарнае прадпрыемства "Дружбінец" галоўнаму інжынеру і бугалтару па 900 рублёў. Усе астатнія вакансіі маюць значна меншыя заробкі. Прым 43 вакансіі (а тое складае большую палову) прапануюць заробак ніжэй за 500 рублёў! Так збіраюцца плаціць трактарыстам, зваршчыкам, манцёрам, швачкам, жывёлаводам…

Але ж сярэдні заробак па Сенненскаму раёну складае 1135 рублёў. Калі ў работнікаў ён фактычна складае каля 500, якімі ж мусяць быць аклады чыноўнікаў, каб выйсці на такі сярэдні заробак?

А.Тутэйшы

МЯСЦОВАЯ ЎЛАДА

НОВЫЯ ПРЫЗНАЧЭННІ І ВАКАНСІІ Ў ВЫКАНКАМЕ

У Бешанковіцкім раённым выканаўчым камітэце ёсць новыя кадравыя прызначэнні: напярэдадні новага навучальнага года з'явілася вакансія начальніка раённага аддзела адукацыі. А былы начальнік, Аляксандр Ерашоў, пайшоў на падвышэнне.

З'явілася і вакансія начальніка аддзела ўнутраных справаў. Значыцца, разам з вакансіяй першага намесніка старшыні райвыканкама у Бешанковіцкім РВК цяпер ужо ёсць тры вакансіі.

Усё б нічога, але пра тыя змены ведае толькі вузкае кола работнікаў райвыканкама і прыбліжаных. Для астатніх усе навіны раёна перадаюцца ў выглядзе чуткі і плётак.

Напрыклад, я сам на свае вушы чуў інфармацыю аб падвышэнні Ерашова яшчэ за месяц да яго прызначэння.

А цяпер ужо ходзяць новыя чуткі аб новых адстаўках.

А.Тутэйшы

АДУКАЦЫЯ

НОВАЯ ДЫРЭКТАРКА СШ №2

Напярэдадні новага навучальнага года на пасаду дырэктаркі СШ №2 Бешанковічаў прызначылі новую кіраўніцу, якая да гэтага была дырэктаркай Астровенскай сярэдняй школы Бешанковіцкага раёна.

16-га снежня 2020 года сайт beshankovichi.by пісаў:

«Кіраўніка навучальнай установы, Іосіфа Антонава, які адпрацаваў на гэтай пасадзе каля 20 гадоў, звольнілі „па пагадненню бакоў".

Іншага тлумачэння гэтага выразу, як з-за няўдалага рамонту даху, шукаць не прыходзіцца. Бо ўсе прычыны ляжаць на паверхні.

Мусіць, яшчэ ніколі ў сучаснай гісторыі вышэйстаячыя начальнікі не былі вінаватыя ў памылках, якія яны зрабілі. Заўсёды знаходзіўся стрэлачнік. Сёння — гэта Іосіф Пятровіч Антонаў.»

На пасаду, якая вызвалілася, прызначылі нетутэйшага чалавека, Вольгу Красакову.

Інтэрнэт не называе ейнае папярэдняе месца працы, але нейкія звесткі пра яе падае.

У 2018 годзе Вольга Красакова з'яўлялася старшынёй участковай камісіі Кастрычніцкага ўчастка для галасавання № 28 Віцебскага раёна (28 скліканне).

Двума гадамі раней, у 2016 годзе, Вольга Красакова была старшынёй Кастрычніцкай ўчастковай выбарчай камісіі № 56 Гарадоцкай выбарчай акругі № 21.

У абодвух выпадках Красакову выбіралі ад Віцебскай раённай арганізацыі Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь».

Пасля прызначэння на пасаду дырэктаркай Астровенскай школы, Вольга Красакова актыўна праводзіла ў жыццё рэферэндум аб змяненнях у Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Раённая газета «Зара» 3-га студзеня 2022 года напісала:

" Как сообщила редакции директор ГУО «Островенская детский сад-средняя школа» Ольга Леонидовна Красакова, коллектив учреждения образования поддерживает проведение конституционного референдума. И это должен сделать каждый, кто считает, что его родина здесь."

І вось — чарговае прызначэнне. Праз паўтара гады пасля ўзначальвання Астровенскай школы, Вольгу Красакову прызначаюць дырэктаркай СШ № 2, адкуль у пачатку лета звальняюць Андрэя Буйлова.

Ці выпадковым было тое звальненне Буйлова, ці не, мы з вамі калі-небудзь абавязкова даведаемся.

А пакуль што пажадаем новай дырэктарцы поспехаў у працы і далейшага імклівага кар'ернага росту.

А.Тутэйшы

КУЛЬТУРА

ПАРТРЭТ МЕНСКУ

Адзін з самых адметных паэтычных партрэтаў Менска зрабіў малады паэт з Бешанковічаў Аркадзь Гейнэ.

Ён вучыўся ў Менску, у інстытуце журналістыкі, паспеў папрацаваць у рэдакцыях... Калі пачалася вайна, адправіўся на фронт. Малодшы лейтэнант Гейнэ камандаваў узводам 66-й механізаванай брыгады. Ён загінуў у баі пад Сталінградам 16 снежня 1942 года ў 23 гады. Паглядзіце, як у сваім вершы «Мара» колішні натхнёны студэнт спалучае беларускі горад і касмічныя мары:

Позні час. Пустынныя вуліцы.
Горад спіць. На дахах дамоў
Ночы шэрань нямая туліцца,
Навяваючы тэмы сноў.

Толькі мне не спіцца нечага,
Не знаходжу спакою ў сне.
Зоркі бліскаюць Шляху Млечнага
І таемнасцю вабяць мяне.

Я на іх пагляваю і думаю:
Вось у гэты жа самы час
Марсіянін з такою ж думаю
Пазірае, быць можа, на нас...

Раптам дзесьці у цішы напружанай
Праімчаўся і хутка знік,
Прагрымеўшы па рэйках ўзбуджана,
Прагучэўшы гудком, цягнік...

Я падумаў: гады пракоцяцца,
І па Млечнаму Шляху тады
Будуць такжа звычайна праносіцца
Міжпланетныя паязды.

І маёй затаённай мараю —
Гэта жыць у той слаўны дзень,
Каб сусветным экспрэсам над хмараю
Узляцець к таямнічай звяздзе.

Людміла Рублеўская
"Звязда"

ДУБ

(заканчэньне)

Увогуле,
дуб той падаравалі ў Нямеччыне
майму бацьку,
калі мы наведаліся туды
праз 48 гадоў
пасьля першага
бацькавага падарожжа
ў Нямеччыну.

Яно распачалося ў верасьні
1942-га года,
каб скончыцца толькі ўлетку
1945-га.
Падарожнічаў мой бацька туды
таварным вагонам,
і шансаў, каб вярнуцца назад
да хаты,
ён меў роўна 3%.

Бо менавіта толькі
тры чалавекі
з сотні беларусаў
1922-га года нараджэньня
ў той страшнай вайне
выцягнулі шчасьлівы білет
на жыцьцё.

Мой дуб
ведае пра тое, несумненна.
Ягоныя бацькі, як і мой мне,
вядома, распавядалі яму
і пра сваё юнацтва,
абпаленае агнём
Усясьветнай вайны,
і пра чалавека,
які ледзьве не загубіў
сваю Айчыну,
калі захацеў кіраваць
усім сьветам.

Мне здаецца,
што дуб часта разважае
пра тое,
ці варта пакідаць Радзіму,
ірвучы пупавіну,
што трывала зьвязвае нас
з тутэйшай зямлёй.

Бо ў ціхія чэрвеньскія ранкі,
калі неба разьвітваецца
з апошнімі зоркамі,
ён прытоена ўздыхае,
а зь ягоных зялёных далонек
коціцца долу
празрыстая сьляза.

Хто сказаў, што дубы
ня маюць памяці?

Г.Станкевіч

КАЛЕКЦЫЯНЕР

ГІСТОРЫЯ Ў ЦЭГЛЕ: ДЗІЎНАЯ КАЛЕКЦЫЯ ЗЯМЛЯКА

Звычайная будаўнічая цагліна можа стаць сведкай розных эпох і нават удзельніцай гісторыі, красамоўна распавядзе пра горад альбо вёску, дойлідства, будоўлю, гліну і агонь, цагельню і работу майстра, калі яна, цагліна, трапіць у поле зроку жыхара Бешанковіч Станіслава Леоненкі — мясцовага радзімазнаўца і апантанага калекцыянера. Цэгла для Стаса — не проста будматэрыял, а ў першую чаргу каштоўны артэфакт і нават цэлы сусвет.

За пяць гадоў, з таго часу, калі Стас сур'ёзна захапіўся вывучэннем і высвятленнем паходжання штучнага каменнага будматэрыялу, праз яго рукі прайшлі сотні цаглін, але толькі адзінкі — са сваімі асаблівасцямі і біяграфічнымі данымі — сталі ўзорамі культурна-гістарычнага значэння. Гэтыя ўнікальныя знаходкі натхнілі яго стварыць першы на абшарах краіны музей цэглы. Навідавоку ў музейнай экспазіцыі выстаўлена невялікая частка артэфактаў, а асабліва каштоўныя захоўваюцца ў так званым фондзе — у зачыненай гаспадарчай пабудове. Тут на кожную цагліну заведзены пашпарт з навуковымі запісамі — адкуль прывезена, з якой пабудовы, памер, даты і сведчанні відавочцаў.

Свае артэфакты ён знаходзіць у вёсках, якія знікаюць альбо ўжо зніклі: на месцах дамоў і гаспадарчых пабудоў, на пячных крушнях, на рэштках касцёлаў, цэркваў і панскіх сядзіб. І, нават, на месцах спаленых падчас вайны населеных пунктаў. Усе гэтыя мясціны ў акрузе Бешанковіч, Вушач, Лепеля, Чашнікаў.

Сёлета, падчас рэстаўрацыі палаца Храптовічаў у Бешанковічах, Стас папоўніў калекцыю цаглінамі васямнаццатага стагоддзя. Цэгла выраблялася ў мясцовай цагельні, пабудаванай яшчэ Міхаілам Храптовічам — кожная адзінка мела сваё фірменнае кляймо. Калі сталі чысціць сажалку ў старым парку, дапытлівы бешанковец падняў цэглу дзіўнай формы, аналага якой не знайшоў у даведніках і старой літаратуры.

Наогул, самыя старыя экзэмпляры ў Стасавай калекцыі — трохсотгадовыя цагліны, так званага пятроўскага стандарту — 30 сантыметраў у даўжыню, 16 сантыметраў у шырыню і 8 сантыметраў у таўшчыню. Такую цэглу называлі двухручнай, бо бралі яе толькі дзвюма рукамі. А яшчэ ў запасе калекцыянера маюцца іншыя, не менш цікавыя дзяржаўныя стандарты. У сярэдзіне XIX стагоддзя ў Расійскай імперыі ўстанавілі адзіны стандарт памераў: шэсць вяршкоў — тры вяршкі — паўтара вяршка. У савецкі час, у 1927 годзе, увялі новы будаўнічы стандарт: 25 см х 12 см х 6 см, які функцыянуе і да сёння.

Гаспадар музея — найцікавейшы апавядальнік, ён абавязкова распавядзе і пра цагліны-«пальчаткі», і пра адбіткі воўчай лапы (своеасаблівы ўзор абярэга), і пра «аўтографы» на цаглінах. Больш за ўсё цаглін з кляймом. Напрыклад, літара «б» азначала, што цэглу выраблялі ў Бешанковічах, нумарамі «11», «32», «33» кляймілі ў віцебскіх цагельнях.

— Збіранне цэглы зрабіла мяне дасведчаным і ў краязнаўстве, — кажа калекцыянер. — Гледзячы на цэглу, я магу распавесці гісторыю той ці іншай вёскі. А яшчэ мару, каб калі-небудзь узвялі помнік зніклым вёскам з цаглін маёй вялікай калекцыі.

Анатоль Кляшчук
"Звязда"

ВАЙНА

НАСТУП УКРАІНСКІХ ВОЙСКАЎ

За шэсць дзён наступлення з 6-га па 11-га верасня 2022 года ўкраінскія войскі цалкам ліквідавалі Ізюмскі выступ, які навісаў над Харкавам і Данбасам, і выцеснілі расійскія часткі на ўсходзе за берагі ракі Аскол, а на поўначы - за дзяржаўную мяжу.

"Узяцце Украінай Ізюма паклала канец перспектывам дасягнення Расіяй заяўленых мэт у Данецкай вобласці", – лічаць у амерыканскім Інстытуце вывучэння вайны (ISW). "Цяперашняе контрнаступленне не пакладзе канец вайне. Рана ці позна яно завершыцца, а ў Расіі атрымаецца выбудаваць абарону - і нават, магчыма, пачаць лакальныя контратакі. Вайна, хутчэй за ўсё, працягнецца да 2023 года.

Аднак Украіна пераламала ход канфлікту і ўзяла ініцыятыву ў свае рукі. Цяпер Кіеў можа навязваць Маскве месцы і характар бітваў ", - гаворыцца ў штодзённым дакладзе інстытута.

У ходзе наступлення ВСУ дзейнічалі па класічнай схеме: мабільныя штурмавыя групы прарывалі абарону, следам падцягваліся асноўныя бранятанкавыя падраздзяленні, беручы пад кантроль і пашыраючы вызваленую зону, наперад запускаліся дыверсійна-разведвальныя групы. Наткнуўшыся на супраціў, яны адыходзілі, і тут жа ў бой зноў уступалі групы прарыву.

Украінскія войскі імкнуліся абыходзіць расійскія ўмацаваныя раёны, пакідаючы іх у атачэнні. Узаемадзеянне расійскіх сіл было парушана, невялікія катлы ўтвараліся адзін за адным, адыходзіць было ўжо няма куды.

Украінскія войскі выйшлі да дзяржаўнай мяжы з Расіяй у Харкаўскай вобласці. Спрабаваць утрымаць захопленыя тэрыторыі на поўначы Харкаўскай вобласці сэнсу расейскім войскам ужо не было. Над вызваленымі населенымі пунктамі ўзняты ўкраінскія флагі. Новая лінія фронту праходзіць па рацэ Аскол.

Урад ЗША разглядае магчымасць перадачы Кіеву баявых машыны пяхоты і асноўных баявых танкаў заходняга ўзору, піша Süddeutsche Zeitung.

"Поспехі ўкраінскіх войскаў маюць сур'ёзныя наступствы для ўсёй расійскай аперацыі. Большая частка сіл ва Украіне, хутчэй за ўсё, вымушана аддаваць прыярытэт тэрміновай арганізацыі абароны, лічыць брытанская разведка. - І без таго невысокі давер войскаў да вышэйшага ваеннага кіраўніцтва Расіі, верагодна, яшчэ больш пагоршыцца "

BBC

ДАРОЖНЫ РУХ

ЗМЕНШЫЦЬ ХУТКАСЦІ І СПЫНІЦЦА

У першым паўгоддзі на беларускіх дарогах у ДТЗ загінула амаль 1500 жывёл, расказалі ў Дзяржінспекцыі аховы жывёльнага свету.

Калі на шляху руху вашага аўтамабіля (або на абочыне аўтадарогі) з'явілася дзікая жывёла, неабходна неадкладна зменшыць хуткасць да ўзроўня, калі можна маментальна спыніцца.

Дзікія жывёлы не ў стане ацаніць хуткасць аўтамабіля, у выніку чаго можа адбыцца сутыкненне. Вадзіцелям трэба памятаць, што дзікія жывёлы найбольш актыўныя ў цёмны час сутак, таму з надыходам змяркання трэба праяўляць павышаную пільнасць і выбіраць адпаведны хуткасны рэжым.

Падвышаную небяспеку ўяўляюць участкі аўтамабільных дарог з блізкаразмешчанымі дрэвамі і хмызнякамі. Калі лось, алень, заяц ці іншая дзікая жывёла ў начны час апыняецца ў святле фар, яны асляпленыя, цемра за межамі пучка святла ўспрымаецца як сцяна і жывёла, як правіла, пачынае кідацца, не бачачы нічога, акрамя асветленага ўчастку дарогі і запаленых фар. У такой сітуацыі варта спыніцца, выключыць святло фар (але пакінуць уключанымі габарытныя агні), уключыць аварыйную светлавую сігналізацыю, тым самым даць жывёле час адаптавацца да цемры і пакінуць дарогу.

Дарожна-транспартныя здарэнні (ДТЗ), прычынай якіх з'явіліся выхады дзікіх жывёл на праезную частку аўтамабільных дарог, з'явы, на жаль, не рэдкія. Для дзікіх жывёл яны, як правіла, сканчаюцца згубай, а ў выпадках сутыкнення з буйнымі капытнымі (зубр, лось, алень высакародны, кабан, казуля) могуць мець вельмі негатыўныя наступствы для аўтамабіляў і, не рэдка, кіроўцаў і пасажыраў. На працягу першага паўгоддзя 2022 года Дзяржаўнай інспекцыяй зарэгістравана 1470 фактаў ДТЗ з удзелам паляўнічых жывёл нармаваных відаў, у выніку якіх загінула (траўміравана) 1496 названых жывёл, паведамляе Дзяржінспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету.

А.Тутэйшы

РАСІЯ

МЕДАЛЬ ДЛЯ БАНДЫТА

Верхавод банды, асуджаны на 25 гадоў за забойствы, пасмяротна атрымаў ад Пуціна медаль «За адвагу» за ўдзел у вайне ва Украіне.

Іван Непаратаў быў верхаводам банды падмаскоўных рабаўнікоў. У ліпені 2013 года яго і сяброў яго арганізаванай злачыннай групы прызналі вінаватымі ў пяці забойствах, трох разбойных нападах, вымагальніцтве, махлярстве, незаконным захоўванні зброі і іншых злачынствах. Непаратаў атрымаў самы вялікі тэрмін з усіх — 25 гадоў пазбаўлення волі.

Як вынікае з матэрыялаў справы, з 2009 па 2010 год Непаратаў забіў трох сваіх знаёмых, якія бралі ў яго ў доўг грошы і не вярнулі. Таксама ён і яго саўдзельнікі задушылі прадпрымальніцу і выкралі ў яе 100 тысяч рублёў. Тады ж Непаратаў і яго напарнік атрымалі ад жыхара Сергіева Пасада больш за адзін мільён рублёў. Мужчыну паведамілі, што яго нібыта «заказалі», але за буйную суму адступных кілер адмовіцца ад забойства.

У жніўні 2009 года Непаратаў даведаўся, што ў выхадца Украіны, які працуе прарабам на будоўлі ў вёсцы Фёдараўскае Сергіева-Пасадскага раёна, ёсць буйная сума грошай. Ён і ягоныя саўдзельнікі напалі на мужчыну і скралі ў яго 176 тысяч рублёў.

Улістападзе 2009 года бандыты ўчынілі разбойны напад на дом пад Сергіевым Пасадам, збілі яго жыхароў — мужчыну і жанчыну, але мужчыну ўдалося выбегчы на вуліцу і паклікаць на дапамогу. Баючыся быць затрыманымі, забойцы ўцяклі з месца здарэння.

У сакавіку 2010 года Непаратаў расправіўся з членам банды, які адмовіўся падвезці рабаўнікоў да месца чарговага злачынства, і таму сарваў іх планы. «З мэтай запалохвання і прымусу да выканання надалей сваіх абавязацельстваў (Непаратаў) выкраў мужчыну і разам з саўдзельнікамі збіў. Пасля гэтага (ён) нанёс (яму) нажом не менш за 88 удараў па целе », - гаворыцца ў прэс-рэлізе СК РФ.

Паведамляецца, што пры здзяйсненні злачынстваў бандыты выкарыстоўвалі агнястрэльную і пнеўматычную зброю, а таксама форму супрацоўніка міліцыі і маскі.

У выніку з 25 гадоў прызначанага яму тэрміна Непаратаў адсядзеў 12, пасля чаго адправіўся забіваць ва Украіну, на гэты раз з санкцыі дзяржавы і ў сапраўднай форме вайскоўца.

Згодна з дакументамі, Непаратаў загінуў 5 жніўня 2022 года ў горадзе Арцёмаўск Данецкай вобласці.

Пасмяротна ўзнагароджаны медалём за адвагу за подпісам Уладзіміра Пуціна, а таксама медалём і ордэнамі «За кроў і адвагу» з боку кіраўніцтва так званага «ЛДНР».

"Інсайдар"

ГОД ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ

БІТВА ПАД ОРШАЙ. СЛАЎНАЯ ПЕРАМОГА НАШЫХ ПРОДКАЎ

8 верасня 1514 года адбылася знакамітая Бітва пад Оршай. Вялікае сражэнне паміж саюзнымі войскамі Вялікага княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага і Каралеўства Польскага пад агульным камандаваннем гетмана Канстанціна Астрожскага і войскам Вялікага княства Маскоўскага пад камандаваннем ваяводы Івана Чаляднiна.

Бітва пад Воршай. Карціна невядомага аўтара.

Ход вайны да Аршанскай бітвы

У канцы лістапада 1512 года Вялікае княства Маскоўскае пачынае новую вайну супраць Вялікага княства Літоўскага. Да таго ж у наступным годзе ў Еўропе пачынае ствapaцца кааліцыя, накіраваная супраць ВКЛ і Польшчы. Ініцыятарамі яе стварэння сталі імператар Святой Рымскай Імперыі Максіміліян I і Вялікі князь Маскоўскі Васіль III.

Самым усходнім фарпостам Вялікага княства і адным з найважнейшых апорных пунктаў, якія ахоўвалі яго з гэтага боку, была на той момант крэпасць Смаленска. У 1513 годзе маскавіты двойчы спрабавалі захапіць горад, але дзякуючы мужнасці смалян і добра пастаўленай абароне, гараджане абодва разы здолелі прымусіць ворага адступіць. Аднак маскоўскі князь не спыняўся ў сваіх намаганнях захапіць Смаленск. Ён добра разумеў, што нельга нават мроіць аб далейшым працягу вайны, калі ты маеш моцную варожую крэпасць у тыле. Летам 1514 года маскавіты ў чарговы раз аблажылі Смаленск. Не вытрымаўшы аблогі і артылерыйскіх абстрэлаў, на гэты раз герaічны горад быў вымушаны здацца. 1 жніўня Васіль III урачыста заехаў у Смаленск, дзе прызначыў сваім намеснікам князя Васіля Шуйскага. Падбадзёраны гэтым першапачатковым поспехам, маскоўскі ўладар загадаў сваім войскам рушыць далей углыб тэрыторыі Вялікага княства. Прасоўваючыся на захад, маскоўская армія паступова займае адзін за адным гарады Крычаў, Мсціслаў і Дуброўна.

Свята, якое нам неабходна

«Шануй сваё! Барані сваё!» — гэтая фраза магла б быць дэвізам беларускага войска.

Тым часам кароль Жыгімонт I Стары здолеў сабраць усяго толькі каля 35000 войска для вайны з усходнім суседам. Яно саступала маскоўскаму па агульнай колькасці, якое налічвала прыблізна 80000 чалавек, але значна пераўзыходзіла яго ў якасці. Асноўная яго частка складалася з добра падрыхтаваных і загартаваных у шматлікіх баях ваяроў, якія прайшлі ўжо не адну кампанію. Агулам сілы Вялікага княства Літоўскага і Каралеўства Польскага ўключалі 16000 літоўскай і 14000 польскай кавалерыі (як лёгкай, так і цяжкай), 3 000 польскай наёмнай пяхоты і 2500 добраахвотнікаў з розных краін Еўропы. На ўзбраенні ў добрай колькасці мелася вогнепальная зброя і гарматы. На чале аб'яднанага войска стаў Вялікі гетман Літоўскі Канстанцін Іванавіч Астрожскі. Маскоўскае ж войска цалкам складалася з коннага апалчэння і не мела артылерыі.

Спачатку месцам збору польска-літоўскай арміі быў прызначаны Менск. Але, прабыўшы там невялікі час, кароль павёў свае сілы ў Барысаў. Там Жыгімонт пакінуў 4-5 тысяч чалавек для абароны горада, а асноўныя сілы — каля 30 тысяч — рушылі насустрач арміі маскавітаў. У канцы жніўня адбылося некалькі сутычак на пераправах праз рэчкі Бярэзіну, Бобр і Друць, але маскоўскае войска пакуль што ўхілялася ад буйнога сутыкнення.

Нясучы нязначныя страты, маскавіты прасунуліся ў раён паміж Оршай і Дуброўна на рацэ Крапіўне, дзе разбілі лагер. Гетман Астрожскі адцягнуў увагу непрыяцеля, пераправіўшы невялікую колькасць кавалерыі на вачах маскоўскіх дазорных. Асноўная ж частка саюзнага войска пераправілася праз раку паўночней па двух пантонных мастах у ноч на 8 верасня. Маскоўскія дазорныя дакладвалі сваім ваяводам аб пераправе войска Вялікага гетмана праз Дняпро, і прапаноўвалі атакаваць яго ў гэты зручны для атакі момант. Але Чаляднін вырашыў не перашкаджаць пераправе арміі Астрожскага, збіраючыся даць таму генеральнае сражэнне і вырашыць усе пытанні ў адной бітве. Сігізмунд фон Герберштэйн, дыпламат Святой Рымскай імперыі, прыпісвае Івану Чаляднiну наступныя словы: «Пачакаем да таго часу, пакуль не пераправіцца ўсё войска, бо нашыя сілы настолькі вялікія, што, без сумневу, мы без асаблівага намагання зможам альбо скамячыць гэтае войска, альбо акружыць яго і гнаць, як быдла, аж да самай Масквы. Нарэшце, адзінае, што нам застанецца, — заняць усю Літву».

Як мы перамаглі пад Оршай

У беларускім нацыянальным дыскурсе бітва пад Оршай фігуруе як надзвычай значная падзея, авеяная легендамі. Насамрэч, у больш шырокім еўрапейскім кантэксце ў гэтай бітвы было зусім іншае значэнне: найперш геапалітычнае, а не вайсковае. Вайсковай карысці з гэтай перамогі для ВКЛ пасутнасці не было ніякай. Чаму?

Саюзнае войска пачало рыхтавацца да галоўнай бітвы з маскавітамі. Гетман Канстанцін Астрожскі разгарнуў сваю армію ў дзве лініі. Спераду ён размясціў два кавалерыйскія палкі, ВКЛ і каронны, якім камандаваў Войцэх Сампаліньскі. У другой лініі месціліся яшчэ два конных палка пад камандаваннем Юрыя Радзівіла і Януша Свярчкоўскага. Паміж імі стаялі атрады пяхоты з вогнепальнай зброяй. Маскоўскае войска, на чале якога стаялі ваявода Іван Чаляднін і князь Міхаіл Булгакаў-Голіца, было пабудавана ў тры лініі. Фармальным кіраўніком быў прызначаны Чаляднін, але на справе кожны маскоўскі ваявода быў сам па сабе, каардынацыя паміж флангамі ў маскавітаў амаль адсутнічала.

(працяг на стар. №4)

РАСІЯ

АТАКА НА ПУГАЧЕВУ. «ГАЛКИНУ С НАМИ НЕ ПО ПУТИ»

Как Пугачеву и ее семью критикуют «патриоты». В спор Галкина и Пугачевой с пропагандистами включился и Дмитрий Песков.

Пресс-секретарь президента Путина отделил юмориста Галкина с его антивоенной позицией от его жены, певицы Аллы Пугачевой. «Есть артисты, которые буквально себя запятнали совершенно непристойными и неприемлемыми заявлениями, — сказал Песков. — Я не слышал ни одного заявления Аллы Пугачевой, а супруг — да, ему явно с нами не по пути, супруг делал очень плохие заявления». По его словам, Максим Галкин «делал заявления, в которых сам себя антагонизирует со всеми нами».

Песков добавил, что президент Путин «относится к Пугачевой вполне нормально», они знакомы, не раз встречались.

Максим Галкин начал критиковать войну России против Украины еще в конце февраля. Тогда же стало известно, что Галкин, Пугачева и их дети уехали в Израиль. Галкин комментировал военные преступления российских солдат в Буче и говорил, что войне не может быть никаких оправданий.

После этого его лишили эфира на российском «Первом канале»: были сообщения, что причиной послужили именно антивоенные высказывания юмориста. СМИ сообщали, что Галкин в первые же дни войны лишился рекламных контрактов.

Пугачева не комментировала войну в Украине.

Что писали «патриоты» и как отвечала Пугачева

Тем не менее певица уже весной попала в опалу у российских «патриотов». В апреле Михалков в эфире своей передачи «Бесогон-ТВ» поставил песню «Не живи с нелюбимой страной». Под песню он показал фотографии Пугачевой, Земфиры, Макаревича, Хаматовой и других знаменитостей, которые уехали из России с началом войны.

Пугачева с детьми вернулась в Россию в конце августа. Одним из первых ее публичных появлений стала церемония прощания с Горбачевым.

Ее пост об этом напоминал политический манифест. *«Давно я так не рыдала,* — написала певица в „Инстаграме". — *Ушла ЭПОХА, в которой мы обрели свободу, перестали быть „империей зла" для всего мира и исчез страх за будущее своих детей. И главное, Горбачев отвергал насилие как способ политики и удержания собственной власти».*

Приехав в Россию, Пугачева начала отвечать на критику.

На вопрос репортеров журнала Super, что Алле Пугачевой хотелось бы сделать в Москве после возвращения, она ответила: ***«Морду набить одному человеку»***, но не объяснила, кому именно.

Три дня назад певица заочно ответила Михалкову. В «Инстаграме» Пугачева опубликовала отрывок из фильма Михалкова «Раба любви». «Господа, вы — звери! Господа, вы будете прокляты своей страной, солдаты», — говорит героиня фильма.

«Прекрасный фильм. Прекрасный режиссёр. Куда же исчез прекрасный человек Никита Сергеевич Михалков?» — написала Пугачева.

На возвращение певицы в Россию отреагировал и провластный журналист Владимир Соловьев. «Кто вообще решил, что если человек был когда-то великим, то его величие подтверждается молчанием в самые важные моменты в истории. Вернулась, чтобы детей в школу отправить? И не заметила, что муж нес, и не сказала ни слова? Приехала зачем? Деньги кончились?» — рассуждал он в своей передаче.

Вскоре Пугачева ответила и Соловьеву. *«Жаль Володю. Так ведь и лопнуть можно от злости и хамства»,* — написала она в «Инстаграме».

Антивоенных артистов в России «отменяют»

После вторжения в Украину в России начали отменять спектакли, концерты и мероприятия «несогласных» знаменитостей.

В апреле Большой театр отменил балет «Нуреев» Кирилла Серебренникова и оперу «Дон Паскуале» Тимофея Кулябина. Оба режиссера высказывались против войны, а Серебренников переехал за границу.

В начале сентября журнал «Театр» сообщил, что московским театрам поступило распоряжение снять с репертуара спектакли Дмитрия Крымова. Известный режиссер тоже уехал за границу после начала войны. Театр имени Пушкина, «Мастерская Петра Фоменко», «Школа современной пьесы» и «Школа драматического искусства» уже убрали из афиш спектакли Крымова.

В августе отменили фестиваль «Части света 2022», арт-директором которого был музыкант Борис Гребенщиков. Он тоже не принял войну и уехал из страны.

За антивоенную позицию наказывают и рок-группы: тем, которые высказывались против вторжения в Украину, не дают выступать в России.

Группа Anacondaz решила судиться с властями после того, как множество их концертов сорвали или отменили. Группа «Элизиум», в 2021 году записавшая песню о сидящем в тюрьме Навальном, обратилась к подписчикам с просьбой заказывать им корпоративы, так как по-другому выступать в России у них не получается. «Главное — не афишируйте этот праздник, иначе его попытаются сорвать соответствующие органы», — написали они.

Лидера группы ДДТ Юрия Шевчука суд оштрафовал за слова, сказанные им на концерте. «Опять гибнет молодость России и Украины, гибнут старики, женщины и дети. Ради каких-то наполеоновских планов очередного нашего Цезаря, да?» — сказал Шевчук со сцены, добавив, что «Родина — это не жопа президента». Фраза стала крылатой, а полиция усмотрела в его словах «дискредитацию» российской армии.

www.bbc.com/russian

ГОД ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ

(пачатак на стар. №3)

Бітва пад Оршай

Неўзабаве пасля світання 8 верасня 1514 года Булгакаў-Голіца аддаў загад аб пачатку наступлення. Маскавіты спрабавалі абысці літвінаў з флангаў, якія былі ўкамплектаваныя польскімі і літоўскімі лёгкімі гусарамі. Але ваяры Астрожскага здолелі адбіцца і пры падтрымцы польскай цяжкай кавалерыі перайшлі ў контратаку. Маскоўская атака захлынулася, маскавіты былі вымушаны адысці да сваіх зыходных пазіцый. Гэта быў першы сігнал аб магчымай паразе, але Чаляднін па-ранейшаму быў упэўнены, што суадносіны армій амаль 3 к 1 на карысць яго войска усё адно павінны прынесці яму перамогу. Пры гэтым, ён быў цалкам заклапочаны толькі ўласным флангам (так званай «рукой») свайго войска. Добра бачачы, у якім стане аказаўся Булгакаў-Голіца, ён, тым не менш, зусім не спяшаўся таму на дапамогу. Сучасныя даследчыкі мяркуюць, што гэта стала вынікам дрэнных адносін паміж ваяводамі, кожны з якіх хацеў асабіста выслужыцца перад маскоўскім князям і прыпісаць перамогу менавіта сабе.

Тым часам, літоўская і польская конніца атакавалі перанапружаны цэнтр ліній маскоўскага войска, спрабуючы іх раскалоць. У вырашальны момант кавалерыя Вялікага княства як бы пахіснулася, потым пайшла ў адступленне. Гэта быў загадзя спланаваны Астрожскім манеўр. Маскавіты з крыкам «Літва ўцякае» перайшлі ў павальны наступ усімі кавалерыйскімі рэзервамі. У атаку іх павёў непасрэдна сам Іван Чаляднін, які спрабаваў такім чынам выправіць дрэнную для яго сітуацыю на полі бою. Літоўскія кавалерыя пасля некалькіх хвілін адступлення раптам раз'ехалася ў розныя бакі. Коннікі Чалядніна апынуліся ў пастцы. Яны трапілі пад шчыльны гарматны агонь літоўскай артылерыі, што была схаваная перад бітвай і прыкрытая шэрагамі пяхоты. Тут з абодвух бакоў з'явіліся польскія і літоўскія кавалерысты, якія пачалі абкружаць ворага. Сярод акупантаў пачалася паніка. Спачатку правы фланг, а за ім і ўсё войска кінуліся ўцякаць. Асноўныя страты маскавіты зазналі як раз падчас гэтых уцёкаў. Ахопленыя страхам, яны танулі ў балоцістых водах Крапіўны ў такой колькасці, што тая выйшла з берагоў. Войска Вялікага Княства Літоўскага пераследавала адступаючых амаль 60 кіламетраў.

Як пісаў вядомы расійскі гісторык Карамзін у сваёй «Истории государства Российского»: «Літвіны ніколі не атрымлівалі такой славутай перамогі над маскавітамі: гналі, рэзалі, тапілі іх у Дняпры і Крапіўне; целамі ўсеялі палі паміж Воршай і Дуброўнай...»

У гэтай бітве маскоўскае войска зазнала страшэнныя страты. Паводле звестак польскіх хронік і лістоў караля Жыгімонта I іншым еўрапейскім уладарам, у бітве пад Оршай з боку Масквы загінула сама мала 30 тысяч чалавек і яшчэ вялікая колькасць была ўзята ў палон, у тым ліку паланёнымі аказаліся Іван Чаляднін і Міхаіл Булгакаў-Голіца.

Наступствы бітвы

Армія Астрожскага працягвала наступ услед за разбітым рускім войскам і паступова вярнула сабе большасць раней захопленых крэпасцей, у тым ліку Мсціслаў і Крычаў. Аднак літоўскія і польскія сілы былі занадта знясіленыя, каб хутка абложыць Смаленск. Астрожскі змог дасягнуць Смаленска толькі ў канцы верасня, што дало князю Шуйскаму дастаткова часу для падрыхтоўкі абароны. Але агульнае прасоўванне маскоўскай арміі на працяглы час было спынена.

У снежні 1514 года гетман Канстанцін Астрожскі з трыумфам увайшоў у Вільню. У гонар яго перамогі былі ўзведзены дзве праваслаўныя царквы: царква Святой Тройцы і царква святога Мікалая, якія і цяпер застаюцца аднымі з найбольш уражлівых прыкладаў праваслаўнай царкоўнай архітэктуры горада. З снежня сам кароль Жыгімонт даў у гонар непераможнага гетмана ўрачысты прыём. Астрожскага пачалі зваць «Сцыпіёнам Рускім», параўноўваючы яго са славутым рымскім палкаводцам Сцыпіёнам Афрыканскім, што некалі абараніў Рым ад небяспекі з боку Карфагена.

Палітычныя наступствы Аршанскай бітвы цяжка пераацаніць. Германскі імператар Максіміліян I быў настолькі ўражаны размахам перамогі Канстанціна Астрожскага, што забыўся на ўсе свае планы хаўрусу з Масквой і пачаў мірныя перамовы з каралём Жыгімонтам у Вене. У наступным 1515 годзе былі заключаны канчатковыя пагадненні аб міры і кааліцыя супраць Літвы і Польшчы, якую спрабаваў стварыць маскоўскі ўладар, назаўжды спыніла сваё існаванне.

Іван Палескі

больш фота тут: novychas.onlin

ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА

НЕ СМОГУТ РАБОТАТЬ ПО УПРОЩЕННОЙ СИСТЕМЕ

Белорусские власти намерены усложнить жизни частным предпринимателям. Через три месяца для ИП в Беларуси отменят «упрощенку» и повысят подоходный налог.

Для того, чтобы в том числе и «подтолкнуть» бизнесменов к преобразованию ИП в юридическое лицо, вводятся новые правила налогообложения.

Со следующего года, до которого осталось всего 3,5 месяца, индивидуальные предприниматели не смогут работать по упрощенной системе налогообложения. Кроме того, ставка налога на прибыль для индивидуальных предпринимателей будет увеличена с 16 до 20%, а с 2024 года до 25%. Эти нововведения все больше подталкивают ИП к созданию микроорганизаций.

Сегодня на совещании с правительством Александр Лукашенко заявил, что для частного бизнеса главными условиями в Беларуси являются прозрачность и возможность контроля предпринимательской деятельности.

Он также «отправил на доработку» законопроект о предпринимательстве, потребовав четко определить в нем виды деятельности, которыми могут заниматься ремесленники, индивидуальные предприниматели и юрлица.

Именно на эти три категории (четко очерченные) предлагается с 2023 года поделить ИП. Самозанятые, у которых нет наемных работников, могут перейти на уплату «профессионального дохода», который будет выше аналогичного российского. При работе с физлицами он составит 10%. А если доход (не прибыль) превысит 60 тысяч рублей, налог удвоится. Но 20% предпринимателям придется заплатить с суммы, превышающей потолок.

Еще один вариант для ИП — переход на единую форму налога на прибыль по повышенной ставке в 18%.

Дмитрий Ячменев

blizko.by

УКРАЇНА - РАСЕЯ

«БОРЩ ЗАЛУЖНОГО», АЛИН ПРО ИЗЮМ ИЛИ КАК УКРАИНА МЕНЯЕТ ХОД ИСТОРИИ

Что эксперты и лидеры мнений говорят об успехах ВСУ на Харьковском направлении — серьезно и не без юмора.

Украинский военный эксперт Игаль Левин делает первые выводы из происходящего на Харьковщине и о войне в целом:

— Россия воюет тактикой Первой мировой. Окопы, статичный фронт, концентрация артиллерии, лобовые атаки на укрепления врага, цепи из пехоты на пулеметы — вот это все. Кроваво, занудно, примитивно: если много арты и мяса, то эффективно.

Украина, по мнению эксперта, воюет тактикой Второй мировой:

— Это или партизанщина, как это было в начале полномасштабного вторжения: впустить врага внутрь, расчленить его колонны, разгромить логистику, измотать и заставить уйти. Все как финская армия 1940 года завещала.

Еще один вариант, предложенный Игалем Левиным — мобильная механизированная война: массированные удары с воздуха (HIMARS заменили собой ударную авиацию), уничтожение тылов, узлов связи, командования и логистики и после этого прорыв танками и мотопехотой на оперативный простор со стремительным продвижением вперед.

Очевидно, что тактики Второй мировой одолеют верх над примитивной тактикой Первой мировой. Да, танки, механизированные части, огневой контроль, хорошо налаженная связь и логистика — все это никуда не ушло. По-прежнему, не просто актуально, а именно многое решает, делает вывод эксперт.

Российский публицист Александр Невзоров в свойственной ему манере делится рецептом «борща Залужного», который «долго держался в секрете» и сегодня стал известен:

— Ощипываются и кускуются 5 полков мотопехоты и росгвардии РФ, к ним добавляется пара мелко нарубленных полков ВДВ РФ и хорошо прожаренные саперные роты.

Делается крепкий бульон, в который шинкуется 3 дивизии «голодротов ЛНР». По вкусу добавляется необходимое количество головок ФСБ.

Свекла не нужна. «Борщ Залужного» приобретает классический красный цвет естественным образом.

Историк и политолог Александр Фридман цитирует западную прессу: «Крупнейшее контрнаступление со времен Второй Мировой войны», «25000 российских солдат, которые могут попасть в украинский плен». Западные военные эксперты едины в одном: на наших глазах Украина меняет ход истории».

Медиаменеджер Серж Харитонов считает, что Кремль делает виновниками и ответственными за крах российской армии в Харьковской области самих военных. Сами же российские власти заняты праздничными концертами на радость жителей столицы.

— Следующий лозунг российской внутренней повестки, вероятно, будет выглядеть так же, как и сто лет назад. Вопрос только в том, кто озвучит лозунг новой российской революции — и каким количеством жертв она обернется для российских имперцев и революционеров на этот раз, — пишет Харитонов.

Салідарнасць

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stankevich62@gmail.com тэл. 60237, маб. +375292184739 Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 16.09.2022 у 15.45 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на ўласным абсталяванні. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.